

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-00149/2023-ERU
Č. j. 00149-6/2023-ERU

V Ostravě dne 16. února 2023

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-00149/2023-ERU, zahájeném dne 12. ledna 2023 z moci úřední podle ust. § 78 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), v návaznosti na ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), s obviněným z přestupku, kterým je

[REDAKCE]
ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů, ve znění účinném do 31. prosince 2021 (dále jen „energetický zákon“), rozhodl

t a k t o :

I.

Obviněný z přestupku, [REDAKCE] (dále jen „účastník řízení“), **se uznává vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona**, kterého se dopustil tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 4. června 2021 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Frenštát pod Radhoštěm, na ulici Kopaná, u budovy č. p. 1632, prostřednictvím strojního mechanismu zemní práce, v důsledku kterých došlo k poškození středotlaké plynovodní přípojky IPE DN 32.

Podle ust. § 91a odst. 7 energetického zákona se účastníkovi řízení za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši**

39 000 Kč (slovy: třicet devět tisíc korun českých),

která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 01923.

II.

Podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s ust. § 79 odst. 5 správního řádu a ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky**

1 000 Kč (slovy: jeden tisíc korun českých).

Náklady řízení jsou splatné do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 01923.

O d ů v o d n ě n í

I. Zjištění předcházející správnímu řízení

- [1] Správní řízení bylo zahajováno na základě výsledků kontroly Energetického regulačního úřadu (dále také „Úřad“ či „správní orgán“) obsažených v kontrolním spise sp. zn. 15534/2022-ERU, který byl vložen dne 12. ledna 2023 do správního spisu sp. zn. OSR-00149/2023-ERU záznamem, č. j. 00149-2/2023-ERU, z téhož dne.
- [2] Kontrolou vedenou pod sp. zn. 15534/2022-ERU bylo zjištěno a doloženo, že účastník řízení dne 4. června 2021 v obci Frenštát pod Radhoštěm, v ulici Kopaná, u budovy č. p. 1632 v blízkosti středotlaké plynovodní přípojky IPE DN 32 (dále jen „plynárenské zařízení“) prováděl činnost, v jejímž důsledku došlo v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona k poškození tohoto energetického zařízení.
- [3] Vůči kontrolnímu zjištění uvedenému v protokolu o kontrole č. [REDAKCE] č. j. 15534-7/2022-ERU, ze dne 18. října 2022 účastník řízení nepodal žádné námítky.

II. Průběh správního řízení

- [4] Dne 12. ledna 2023 vydal správní orgán Příkaz č.j. 00149-3/2023-ERU, který byl účastníkovi řízení doručen téhož dne (dále jen „příkaz“). Uvedeným příkazem uznal správní orgán účastníka řízení vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona. Správní orgán účastníkovi řízení výrokem I. uvedeného příkazu uložil pokutu ve výši 39 000 Kč.
- [5] Dne 19. ledna 2023 byl správnímu orgánu doručen odpor účastníka řízení proti příkazu (dále jen „odpor“). Odpor byl podán v zákonem stanovené lhůtě.
- [6] Dne 26. ledna 2023 zaslal správní orgán účastníkovi řízení Vyrozumění o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, o možnosti doložit aktuální majetkové poměry a o možnosti požádat o nařízení ústního jednání, č.j. 00149-5/2023-ERU (dále jen „vyrozumění“), které bylo doručeno následujícího dne 27. ledna 2023, a ve kterém správní orgán vyrozuměl účastníka řízení v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu o možnosti vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k podkladům pro rozhodnutí, o možnosti doložit své majetkové poměry a o možnosti požádat o nařízení ústního jednání ve věci. Současně účastníka řízení vyrozuměl o tom, co tvoří podklady pro rozhodnutí ve věci. Účastník řízení na toto vyrozumění nereagoval a rozhodl se pokutu uhradit a zaslal tak Úřadu pokutu ve výši 39 000 Kč.

III. Popis skutkového stavu

- [7] Zemní práce, v důsledku nichž došlo dne 4. června 2021 v obci Frenštát pod Radhoštěm, na ulici Kopaná, u budovy č. p. 1632, k poškození plynárenského zařízení, prováděl strojně bagrem účastník řízení.
- [8] Účastník řízení vykonával zemní práce jako zhotovitel pro objednatele [REDAKCE] (dále jen „objednatel“), na základě smlouvy o dílo ze dne 4. června 2021.
- [9] Dne 4. června 2021 účastník řízení převzal od objednatele staveniště.
- [10] Před zahájením zemních prací nebylo požádáno o stanovisko správce plynárenského zařízení ani provedeno vytyčení polohy plynárenského zařízení.

- [11] Z Protokolu o narušení ochranného pásma nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení provozovaného ze dne 4. června 2021, číslo hlášení v SAP ESM: [REDAKCE] (dále jen „Protokol o narušení“), vyplývá, že poškození plynárenského zařízení bylo způsobeno strojně bagrem zn. Hitachi ZX 50.
- [12] Účastník řízení v písemném vyjádření ze dne 9. října 2022 mj. uvedl, že po obnažení plynárenského zařízení pokračoval ve výkopu budoucí kanalizační přípojky bagrem, přičemž v trase neočekávaně zachytil plynárenské zařízení, které nebylo vedeno kolmo naproti skříni HUP. Účastník řízení nepožádal správce plynárenského zařízení o vydání stanoviska k existenci plynárenského zařízení, ani o jeho vytyčení. Z jakého důvodu účastník řízení nepožádal si už nepamatuje, ale zároveň si je plně vědom, že o ně požádat měl.
- [13] Vzniklé poškození bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 524 m³ plynu do ovzduší za dobu 20 minut, ale nedošlo k přerušení dodávky plynu žádným konečným zákazníkům, jak vyplývá z Protokolu o narušení a z Protokolu o úniku plynu z poškozeného plynárenského zařízení ze dne 21. června 2021.
- [14] Plynárenské zařízení nebylo uloženo v souladu s normami ČSN (tj. nebylo řádně opatřeno pískovým obsypem ani výstražnou fólií a ani signalizačním vodičem).
- [15] Náklady spojené s opravou plynárenského zařízení byly uhrazeny účastníkem řízení.

IV. Právní hodnocení

IV. I. Použitá právní úprava

- [16] Podle článku 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.
- [17] Podle ust. § 2 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se odpovědnost za přestupek posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přestupku; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, je-li to pro pachatele přestupku příznivější. Podle ust. § 2 odst. 6 téhož zákona pachateli lze uložit vždy jen takový druh správního trestu, který dovoluje uložit zákon účinný v době, kdy se o přestupku rozhoduje.
- [18] Ve smyslu ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky se přestupkem rozumí společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin.
- [19] Z hlediska posouzení odpovědnosti účastníka řízení za vytýkané jednání a uložení správního trestu jsou rozhodnými právními úpravami zákon o odpovědnosti za přestupky a energetický zákon.
- [20] Zákon o odpovědnosti za přestupky byl v době od spáchání vytýkaného jednání účastníkem řízení novelizován jednou, zákonem č. 417/2021 Sb., s účinností od 1. února 2022. Energetický zákon byl v době od spáchání vytýkaného jednání účastníkem řízení novelizován devětkrát, naposledy zákonem č. 19/2023 Sb., kdy tato novela nabyla účinnosti dne 24. ledna 2023.
- [21] S ohledem na ust. § 2 odst. 1 a 6 zákona o odpovědnosti za přestupky proto správní orgán porovnal všechna relevantní ustanovení zákona o odpovědnosti za přestupky a jeho novelizovaného znění a energetického zákona i jeho novelizovaného znění a dospěl k závěru, že zůstala zachována, jak obsahová totožnost konkrétních zákonem stanovených povinností, které jsou relevantní pro právní hodnocení jednání účastníka řízení, tak též jejich trestnost z hlediska podřazení porušení právní povinnosti pod kategorií přestupku. Správní orgán proto nehledal důvod k použití zákona pozdějšího

a postupoval při posuzování odpovědnosti účastníka řízení za vytýkané jednání i při ukládání sankce podle právní úpravy účinné v době, kdy bylo spácháno.

IV. II. Obecný právní rámec

- [22] Přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8, 9, 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo 5 energetického zákona. V rámci správního řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození energetického zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona.
- [23] Podle ust. § 22 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky je podnikající fyzická osoba pachatelem, jestliže k naplnění znaků přestupku došlo při jejím podnikání nebo v přímé souvislosti s ním a podnikající fyzická osoba svým jednáním porušila právní povinnost, která je uložena podnikající fyzické osobě nebo fyzické osobě.
- [24] Podle ust. § 2 odst. 2 písm. c) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“), se stavebníkem rozumí osoba, která pro sebe žádá vydání stavebního povolení nebo ohlašuje provedení stavby, terénní úpravy nebo zařízení, jakož i její právní nástupce, a dále osoba, která stavbu, terénní úpravu nebo zařízení provádí, pokud nejde o stavebního podnikatele realizujícího stavbu v rámci své podnikatelské činnosti; stavebníkem se rozumí též investor a objednatel stavby.
- [25] Podle ust. § 3 odst. 3 stavebního zákona se stavenišťem rozumí místo, na kterém se provádí stavba nebo udržovací práce nebo na kterém se stavba odstraňuje; zahrnuje stavební pozemek, popřípadě zastavěný stavební pozemek nebo jeho část anebo část stavby, popřípadě, v rozsahu vymezeném stavebním úřadem, též jiný pozemek nebo jeho část anebo část jiné stavby.
- [26] Podle ust. § 152 odst. 1 stavebního zákona je stavebník povinen dbát na řádnou přípravu a provádění stavby.
- [27] Podle ust. § 2 odst. 3 nařízení vlády č. 591/2006 Sb., o bližších minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na staveništích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „nařízení vlády č. 591/2006 Sb.“) za uspořádání staveniště, popřípadě vymezeného pracoviště, podle odstavců 1 a 2 odpovídá zhotovitel, kterému bylo toto staveniště, popřípadě pracoviště, předáno a který je převzal. V zápise o předání a převzetí se uvedou všechny známé skutečnosti, jež jsou významné z hlediska zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví fyzických osob zdržujících se na staveništi, popřípadě pracovišti.

IV. III. Právní posouzení skutku

- [28] V projednávaném případě je znakem skutkové podstaty přestupku poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě není na základě zjištěných okolností pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo v souvislosti se svým podnikáním prováděl zemní práce, v důsledku kterých došlo k poškození plynárenského zařízení. Dne 4. června 2021 účastník řízení převzal od objednatele staveniště a byl proto podle ust. § 2 odst. 3 nařízení vlády č. 591/2006 Sb. odpovědný za jeho uspořádání. Lze tak uzavřít, že účastník řízení nese odpovědnost za spáchání předmětného přestupku.

IV. IV. Formální a materiální stránka přestupku

- [29] Správní orgán v rámci správního řízení prokázal, že účastník řízení svým jednáním porušil ust. § 68 odst. 3 energetického zákona, a byly tak naplněny formální znaky přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

- [30] V souvislosti s naplněním formální stránky přestupku se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky přestupku (škodlivosti přestupku pro společnost) tak, jak vyplývá ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 8 As 17/2007-135, ze dne 31. května 2007), respektive z ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky.
- [31] V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 524 m³ zemního plynu do ovzduší. Správní orgán má za to, že v jednání účastníka řízení lze shledat společenskou škodlivost spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném provozu plynárenské soustavy. Správní orgán navíc podotýká, že již skutečnost, že zákonodárce porušení určitého zákazu označil za přestupek, vyjadřuje určitou minimální typovou míru společenské škodlivosti, kterou je nutno takovému jednání přičítat. Lze tedy obecně vycházet z toho, že jednání, jehož formální znaky jsou označeny zákonem za přestupek, naplňuje v běžně se vyskytujících případech materiální znak přestupku, neboť porušuje či ohrožuje určitý zájem společnosti. V daném případě jsou naplněny formální znaky přestupku, zároveň je přítomen i materiální znak ve formě minimálně nepatrné a teprve při stanovení sankce bude správní orgán materiální stránku posuzovat a sankci individualizovat právě s ohledem na „míru“ materiální stránky. Výše uvedené plně koresponduje rovněž s preventivně-ochrannou funkcí správního trestu. Správní orgán tak konstatuje, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

IV. V. Odpovědnost za přestupek

- [32] Správní orgán se v rámci správního řízení dále zabýval otázkou možných liberačních důvodů, tedy důvodů zbavujících účastníka řízení odpovědnosti za spáchání přestupku ve smyslu ust. § 21 zákona o odpovědnosti za přestupky, tedy zda účastník řízení za přestupek neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil.
- [33] Správní orgán v první řadě konstatuje, že v případě jakékoliv pracovní činnosti v ochranném pásmu energetického zařízení je nutno konat tuto pracovní činnost s vynaložením veškerého úsilí tak, aby nedošlo k ohrožení bezpečnosti a spolehlivosti jeho provozu či k jeho poškození. Účastník řízení ale zemní práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení prováděl zemním strojem, bez stanoviska správce plynárenského zařízení nebo vytyčení polohy plynárenského zařízení terénu, což nesvědčí o tom, že by při své činnosti postupoval s maximální opatrností, a tedy nevynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil.
- [34] Skutečnost, že poškozené plynárenské zařízení nebylo opatřeno pískovým obsypem ani výstražnou fólií a ani signalizačním vodičem, nezabavuje účastníka řízení odpovědnosti za spáchání přestupku, správní orgán však k této skutečnosti přihlédl při stanovení výše pokuty již v příkaze a činí tak i v tomto rozhodnutí (viz níže v části „V. Uložení správního trestu“).
- [35] Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, kterého se dopustil porušením ust. § 68 odst. 3 téhož zákona. Správní orgán proto přistoupil k uložení správního trestu.

IV. VI. Návrhy a námítky účastníka řízení a jejich vypořádání

- [36] Účastník řízení v podaném odporu nezpochybnil skutková zjištění správního orgánu ani skutečnost, že jej správní orgán shledal vinným ze spáchání předmětného přestupku. Účastník řízení v odporu uvedl, že žádá o přehodnocení výše vyměřené pokuty (snížení) s ohledem na svou finanční situaci, a to stále se zvyšující náklady na energie a velké zdražení stavebního materiálu, které tak zvyšují náklady podnikání. Podklady k doložení svých majetkových poměrů však účastník nedoložil. Účastník řízení se nakonec rozhodl, že uloženou pokutu uhradí a zaslal pokutu ve výši 39 000 Kč Úřadu.

[37] Správní orgán pro úplnost uvádí, že náklady spojené s opravou plynárenského zařízení je třeba odlišovat od ukládané sankce, která je institutem veřejné moci a státní represí za protiprávní jednání. Správní orgán se otázce výše vyměřené pokuty věnuje v části V. tohoto rozhodnutí.

V. Uložení správního trestu

[38] Podle ust. § 35 zákona o odpovědnosti za přestupky lze za přešupek uložit správní trest ve formě (i) napomenutí, (ii) pokuty, (iii) zákazu činnosti, (iv) propadnutí věci nebo náhradní hodnoty či (v) zveřejnění rozhodnutí o přestupku. Podle ust. § 36 téhož zákona lze správní trest uložit samostatně nebo spolu s jinými správními tresty. Napomenutí nelze uložit spolu s pokutou.

[39] Z povahy provedení přestupku nepřipadá v úvahu uložit účastníkovi řízení správní trest propadnutí věci nebo náhradní hodnoty ve smyslu ust. § 48 a ust. § 49 zákona o odpovědnosti za přestupky, neboť hodnota použitého zemního stroje je ve zjevném nepoměru ke způsobenému následku a takový trest by byl zcela nepřiměřený. Uložení správního trestu ve formě zákazu činnosti či zveřejnění rozhodnutí o přestupku ve smyslu ust. § 47 odst. 2 a ust. § 50 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky přichází v úvahu jen tehdy, pokud to zákon výslovně stanoví. V posuzovaném případě je tak možno účastníkovi řízení uložit pouze trest ve formě napomenutí nebo pokuty.

[40] K uložení správního trestu ve formě napomenutí v nyní posuzované věci správní orgán neshledal důvod, a to zejména s ohledem na povahu přestupku spáchaného účastníkem řízení ve smyslu ust. § 37 písm. a) a ust. § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky, neboť by takový trest byl nepřiměřeně nízký. Správní orgán proto v daném případě vyhodnotil jako zákonné, vhodné a účelné uložit správní trest ve formě pokuty.

[41] V projednávaném případě ani nebude aplikován institut upuštění od správního trestu podle ust. § 43 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky, vzhledem k (i) povaze a závažnosti přestupku a jeho následkům, (ii) rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

[42] Nadto správní orgán uvádí, že ukládání správního trestu formou pokuty zcela odpovídá rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech. Úřad je při stanovení výše trestu také vázán svou vlastní ustálenou rozhodovací praxí, od které se může odchýlit pouze toliko v odůvodněných případech a z legitimních důvodů, přičemž musí být dbáno účelu trestu, kterým je ochrana konkrétních zájmů společnosti.

[43] Podle ust. § 46 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky lze pokutu uložit ve výši stanovené zákonem. Není-li výše pokuty zákonem stanovena, pokutu lze uložit ve výši nepřesahující částku 1 000 Kč.

[44] Za přešupek podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 7 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Jedná se samozřejmě o maximální možnou výši pokuty, jejíž uložení připadá v úvahu v případě zvlášť vysoké závažnosti přestupku včetně jeho následků, doby trvání a okolností, za kterých byl spáchán. V tomto případě je třeba uvažovat o uložení pokuty ve výši odpovídající okolnostem tohoto přestupku.

[45] Při stanovení konkrétní výměry pokuty správní orgán přihlédl ke všem skutečnostem zjištěným ve správním řízení. Zejména přihlédl ve smyslu ust. § 37 písm. a), c) a g) zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti přestupku, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem.

[46] Dále správní orgán přihlížel podle ust. § 38 písm. a), b), c) a d) zákona o odpovědnosti za přestupky k významu a rozsahu následku přestupku, ke způsobu spáchaní přestupku a okolnostem spáchaní přestupku.

[47] V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 524 m³ plynu do ovzduší za dobu 20 minut. Tuto skutečnost správní orgán hodnotil jako okolnost zvyšující závažnost přestupku.

- [48] Skutečnosti, že účastník řízení prováděl zemní práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení strojně, aniž by bylo vydáno stanovisko správce plynárenského zařízení nebo provedeno vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu, správní orgán hodnotil jako přitěžující okolnosti.
- [49] Skutečnost, že plynárenské zařízení nebylo řádně opatřeno pískovým obsypem ani výstražnou fólií a ani signalizačním vodičem, hodnotil správní orgán jako okolnost snižující závažnost přestupku.
- [50] Správní orgán hodnotil jako polehčující okolnost to, že byla uhrazena škoda vzniklá poškozením plynárenského zařízení provozovateli distribuční soustavy.
- [51] Při stanovení výše pokuty je nutno též zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při nedodržování stanovených povinností. V tomto případě je třeba zohlednit, že účastník řízení není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu. Lze tak říct, že účastník řízení porušil právní předpis ve věcné působnosti Úřadu poprvé, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako výrazně polehčující okolnost.
- [52] Správní orgán se při stanovení výše pokuty zabýval také otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů doložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.
- [53] Podle judikatury českých soudů musí konkrétní forma postihu a jeho výše působit natolik silně, aby od podobného jednání odradila i ostatní nositele obdobných povinností, jaké přísluší účastníku řízení. Zároveň musí být postih dostatečně znatelný v materiální sféře pachatele, aby v něm byla dostatečně obsažena i jeho represivní funkce, aniž by však byl pro něj likvidačním. To znamená, že uložená pokuta musí být v takové výši, aby byla způsobilá plnit své základní funkce, tedy funkci represivní a preventivní. Toho je schopná jen v případě, že je natolik významná pro daného rušitele, že se mu porušení právních povinností v ostatních případech nevyplatí. Pokuta musí tedy mít pro pachatele odstrašující účinek, aby se obával možné sankce a nedocházelo k opětovnému porušení právních povinností z jeho strany.
- [54] Likvidační pokuta ve vztahu k podnikajícím osobám je podle judikatury taková, která je způsobilá pachateli sama o sobě přivodit platební neschopnost či ho donutit ukončit podnikatelskou činnost, nebo se v důsledku takové pokuty může stát na dlouhou dobu v podstatě jediným smyslem jeho podnikatelské činnosti splácení této pokuty a zároveň je zde reálné riziko, že se pachatel, případně i jeho rodina na základě této pokuty dostanou do existenčních potíží (viz usnesení Nejvyššího správního soudu č. j. 1 As 9/2008-133 ze dne 20. dubna 2010). O zjevně nepřiměřenou výši sankce zpravidla nejde v případě, kdy pokuta byla uložena těsně nad spodní hranicí zákonného rozmezí. Rovněž je nutno přihlídnout k tomu, že majetkové poměry pachatele nejsou jediným kritériem pro stanovení výše pokuty, nicméně sankce by neměla být vzhledem ke svému účelu nepřiměřená.
- [55] Trest v podobě pokuty lze ukládat nejen těm subjektům, které mají k jejímu okamžitému uhrazení dostatečné volné finanční prostředky. Z rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 4 As 236/2014-85 ze dne 17. dubna 2015 dále vyplývá, že ani záporný výsledek hospodaření by nebyl překážkou pro uložení pokuty a automaticky neznamená, že každá uložená pokuta by byla likvidační. Je totiž třeba hodnotit celkovou situaci účastníka řízení.
- [56] Nejvyšší správní soud v usnesení č. j. 1 As 9/2008-133 ze dne 20. dubna 2010 dále mj. vyslovil, že „*bude tedy záležet především na účastníku řízení, zda projeví svůj zájem na tom, aby uložená pokuta pro něj neměla likvidační důsledky, tím, že správnímu orgánu poskytne základní údaje o svých osobních a majetkových poměrech a tyto také věrohodným způsobem doloží či umožní správnímu orgánu,*

aby ověřil jejich pravdivost“. Na tyto závěry odkazuje navazující judikatura Nejvyššího správního soudu, např. rozsudek č. j. 4 As 238/2020-46 ze dne 22. ledna 2021.

- [57] Podle správního orgánu ukládaná sankce, tj. pokuta ve výši 39 000 Kč, není nepřiměřenou ani likvidační. Účastník řízení v rámci správního řízení své majetkové poměry ani přes výzvu správního orgánu nijak nedoložil. V podaném odporu a vyjádření k podkladům rozhodnutí účastník řízení toliko uvedl, že žádá o přehodnocení výše vyměřené pokuty (snížení) s ohledem na svou finanční situaci, a to stále se zvyšující náklady na energie a velké zdražení stavebního materiálu, které tak zvyšují náklady podnikání. Správní orgán se pro úplnost zabývá jejími možnými likvidačními dopady do sféry účastníka řízení.
- [58] Z veřejně dostupného zdroje správní orgán zjistil, že účastník řízení je evidován jako plátců DPH, přičemž zaměstnává [REDAKCE]. S ohledem na výše uvedené skutečnosti a vzhledem k tomu, že uložená pokuta byla stanovena při dolní hranici možné zákonem stanovené sazby, nelze v případě účastníka řízení uvažovat o tom, že by uložená pokuta pro účastníka řízení mohla mít likvidační charakter.
- [59] Po zvážení všech skutkových okolností případu (tedy skutečností svědčících ve prospěch i v neprospěch účastníka řízení), jakož i po zvážení všech polehčujících a přitěžujících okolností uložil správní orgán účastníku řízení pokutu ve výši uvedené ve výroku II. tohoto rozhodnutí, tedy ve stejné výši, jaká byla uvedena v příkazu. Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem.
- [60] Správní orgán k výši uložené pokuty doplňuje, že se jedná o pokutu, která činí méně než 1 % z maximální zákonné výše pokuty. Stanovená výše pokuty je zcela přiměřená míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem. Pokuta byla v souladu se shora citovanými standardy vyžadovanými soudními rozhodnutími zároveň stanovena v takové výši, aby byla způsobilá vyvolat citelný (nikoli likvidační) zásah do majetkové sféry účastníka řízení. Právě proto správní orgán uložil účastníkovi řízení pokutu ve výši uvedené ve výroku II. tohoto rozhodnutí. Takto stanovenou pokutu považuje za odstrašující a pokuta tak může plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Zároveň správní orgán poznamenává, že pokuta byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi správního orgánu v obdobných nebo shodných případech. V neposlední řadě správní orgán odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 6 A 96/2000-62 ze dne 21. srpna 2003. Zde Nejvyšší správní soud mj. vyslovil, že při zkoumání přiměřenosti pokuty nutno zohlednit zákonné rozpětí sankce, kterou lze za dané protiprávní jednání uložit. Podle závěrů tohoto rozsudku za pokutu zjevně nepřiměřenou „nejspíše nebude možno považovat pokutu uloženou ve 4 % zákonného rozpětí“. Vzhledem ke všem popsaným okolnostem shledává správní orgán vyměřenou pokutu jako přiměřenou a nikoli likvidační.
- [61] I přes výše uvedené si je správní orgán vědom toho, že za aktuální situace na trhu stavebnictví, energetickém i v důsledku probíhající inflační krize může být neprodlená úhrada vyměřené pokuty pro účastníka řízení problematická. Proto správní orgán účastníka řízení upozorňuje na ust. § 156 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, ve znění pozdějších předpisů. To stanoví podmínky, na základě kterých je správce daně (tím je v tomto případě správní orgán, tedy Energetický regulační úřad) oprávněn na žádost daňového subjektu (účastníka řízení) nebo z moci úřední povolit úhradu uložené pokuty na splátky nebo o posečkání s úhradou (odklad splatnosti). Pokud má účastník řízení o některou z těchto variant zájem, může o její realizaci požádat správní orgán (Energetický regulační úřad). Předepsaný formulář pro takovouto žádost neexistuje. Podanou žádost správní orgán posoudí. V případě vyhovění žádosti bude správní orgán moci povolit posečkání s úhradou uložené pokuty nebo rozložení platby na splátky.

VI. Náklady řízení

- [62] Souběžně je výrokem III. tohoto rozhodnutí ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve znění pozdějších ve spojení s ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který byl uznán vinným, resp. který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výtěžku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k Radě Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Mgr. Martina Bajáková, v. r.
oprávněná úřední osoba
oddělení sankčních řízení

Obdržel: